

Norman Lamm

July 9, 1997

Prime Minister's Committee on Conversion

I. HISTORY.

1. resume of 1985
2. Lessons learned therefrom and application to present issue:
 - a) Any real working solution will leave both sides unhappy--and open to heavy criticism. So, try for consensus of more reasonable of both groups, and ignore extremes on both sides. if at all possible politically. No party should expect that all elements on its side will subscribe to a practical accommodation that emerges. We should aim for maximum, not total agreement. Unconditional surrender is for mortal enemies, not for אחינו בני ישראל.
 - b) Line up support in advance from the *real* opinion-makers
 - c) give credit to everybody generously
 - d) But core of plan may well be adaptable today! Even though it failed in USA, that was because there it was all a question of symbols, not reality. Here you have the pressure of real facts, e.g., 200,000 Russians!
 - e) Keep the press at bay until you're ready for them

II. CURRENT ISSUES

1. The Situation in the USA:
 - a) Since I started in public life (1951) I've never experienced such rabid, open anti-Orthodox sentiment! Results in Orthodox community: further introversion, self-isolation.
 - b) Reform, by their massive anti-Orthodox propaganda which threatens Israel if no pluralism, are cutting off strongest limb connecting their people to Judaism, namely, Israel.
 - c) Conservatives in dilemma: pro-Reform in current polemics, yet they claim to be halakhic and thus not recognize Reform conversions, etc. Schorch vs Wertheim...

2. It goes without saying that this Committee should plead with. All parties *should* agree that henceforth a certain degree of civility will prevail:

Note: The rest of this #2 was not delivered!

- a) The non-Orthodox will refrain from castigating the Orthodox as anti-democratic simply because they refuse to adopt American practice. The American paradigm of "church-state" relationships should not be viewed as an absolute. Israeli practice and forms of relationships in other democracies should be considered at least on par with those of the U.S. Tradition, convention, and custom in Israel, while they may not always be the deciding issues, must be respected and taken into consideration.
- b) The Orthodox will refrain from acting upon a triumphalist premise. Even should their optimistic (or pessimistic?) predictions prove accurate, there is no value in gloating, and it may well be simply wrong to adapt practice to such speculation.

לך לך--והכנעני והפריזי אז יושב בארץ, רש"י, שרועי לוס חשבו שמכיון שה' הבטיח את הארץ לאברהם מה יהיה עם לוס, ולא התחשבו עם יושבי הארץ, והכתוב אומר שזה היה שלא בצדק שהכנענים והפריזים עוד לא נתגרשו ואין לדון עפ"י העתיד רק ל"מה שעניו ראות" שום ענין בהוה

So, in the present case, the Orthodox have no right to assume the disappearance of the non-Orthodox & act on that basis at present. By the same token, the non Orthodox should not assume that Orthodoxy is bound to yield to non Orthodoxy in either Israel or the Diaspora.

3. All sides *must* agree on certain basics, to wit:

- a) No one party is expected to violate its most fundamental, sacred principles for overriding welfare of עם ישראל.
- b) All parties are expected to be ready to compromise, if necessary, on secondary principles.
- c) To facilitate honest conversations, each party must declare which are the fundamental and which the secondary principles--and may critique the other side in its definition of category of principles.

4. All parties should be aware at all times of the severity of the down-side should these talks fail. They should be equally aware of the enormous consequences of success. Thus, an agreement on conversions in Israel may well inspire, *mutatis mutandis*, a common policy on conversions overseas for those who contemplate Aliyah. That, in turn, may conceivably lead to a general policy on conversions in the Diaspora and, most significant of all--far more than the current political imbroglio, this may eventually inspire a common policy on גיטין and the avoidance of ממזרות. This was ultimate goal then, and remains so now.

III. SUGGESTIONS

1. I approve of the Lubotsky and similar proposals (all converts listed as Jewish in identity cards, but type of conversion listed separately in Population Registry). However, while this is a good suggestion for a political settlement, it fails as a *national* solution. It will mean the loss of an opportunity to solve other problems (Diaspora, Gittin). Gimmicks can solve political problems; human problems require more than that.

2. (*The following is based upon the pattern I developed for Shamir in 1985*)

There should be two bodies: a Panel and a Beth Din. The non-Orthodox will be on the Panel, and will not do the actual conversions. They will, however, teach their potential converts according to an agreed upon curriculum following the minimum required by Halakha, going "by the book" according to the שולחן ערוך, thus: יורה דעה סי' רסח סעיף ב: מודיעים אותו עיקרי הדת שהוא יחוד ה' ואיסור עבודת כוכבים, ומאריכין עמו בדבר זה, ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות, ואין מרבין עליו ואין מדקדקין עליו. and, equally, ומודיעים אותו מקצת עונשין של מצות, וכשם שמודיעים אותו עונשין של מצות כך מודיעים אותו שכון של מצות. Hence, the candidate should be told of things such as: no idolatry, love of Israel, Shabbat, festivals, perhaps קריאת שמע for the "major" items and, for the "minor" ones, such things as אונאה הרע, איסור לשון הרע, פורים, חנוכה, etc. They will then interview the candidates and recommend them appropriately to the Beth Din and, if they wish, bestow upon them membership in their congregations.

The Beth Din will consist of the most understanding Dayyanim, to be approved by the Chief Rabbinate or its authorized arm for Giyyur, who will be willing to forgo all accumulated חומרות in order to preserve the שלמות העם restrict itself in so far far as possible to general rather than specific questions, as: האם אתה מוכן לקיים מצוות? and, moreover--and very importantly--by deciding according to בדיעבד where the לכתחילה presents an impasse.

Let me give two such examples of where the Halakha permits בדיעבד instead of insisting upon לכתחילה. The first concerns the Kashrut of a *Sefer Torah*:

תרומת הדשן חלק ב (פסקים וכתבים) סימן צג ד"ה ואשר שאלת: שלש אותיות מתיבה גדולה בת שבעה או בת שמונה, וגם לפעמים מתיבה בת חמש אי שרי לקרות בה? נראה דאין להקפיד בדיעבד, שכבר נכתבה הס"ת אפי' בתיבה בת חמש דלכ"ע לא יכתוב. דהגמ' וכל החיבורים כתבו בלשון לא יכתוב, ולא קאמר לא יהיו כתובים, משמע דדוקא אסופר קאי שלכתחילה לא יכתוב כך, וכ"כ באשירי להדיא לא יכתוב לכתחילה. ואם היינו מונעין לקרות בה אפי' כשיש אחרת כשירה, היינו פוגמים את זאת והוי כמו דיעבד. כדאיתא ביומא פרק בא לו דפריך: ונייתי ס"ת אחריני, א"ר הונא משום פגמו של ראשון, וה"נ אם לא יקרא בה כלל הוי פגם. ואע"ג דכתב אשירי בשם ר"ת אותיות השם צריכין שיהיו שלם בתוך השיטה, מדנקט צריכין משמע אפי' בדיעבד; מזה לא קשה מידי, נאם הקטן והצעיר שבישראל.

Now, Zohar teaches that ישראל ואורייתא חד הוא, so the people of Israel constitute, at the very least, a ספר תורה, and just as in the latter we are permitted to turn a בדיעבד

into a *לכתחילה* so as not to defame a *ספר תורה*, even though some of its words are *מחוץ לדף*, so when it comes to our people we are permitted to accept those who are *מחוץ לדף* --who deviate from the norms--even though ideally they are only in the category of *בדיעבד*.

The second example is from the laws relating to the "chained woman," the *עגונה*:

שו"ת שבות יעקב ח"ג סי' קי--לכאורה הי' נ"ל מקו' להתי' האי אתתא בלי שום עדות כלל המסיחין לפ"ת שהעלהו מן המים והכירהו כיון שנתברר בבירור גמור שנשב' במים שאין להם סוף ומסקינן בש"ס דיבמות פ' האש' בתר' דף קכ"א ע"ב מ"ס שאל"ס אשתו אסורה ל"ש איניש דעלמ' ול"ש צורבא מרבנן דיעבד אין לכתחל' לא וכן שם ע"ב אמר ר' אשי ש"מ הא דאמרי רבנן מ"י שאל"ס אשתו אסור' ה"מ לכתחלה אבל אי נסיב לא מפקינן מינה וכן הסכמת כל הפוסקים אחד מהם לא נעדר כמבואר בדיני עגונה וכיון דזכינן לדין בדיעבד מותר וכבר מבואר בפוסקים ראשונים ואחרונים כמה פעמים וכ"כ התוס' להדיא פ"ב דכתוב' דף כ"א ד"ה הא אמר רב פפא ובפסקי מהרא"י סימן ק"ץ ובתשובת פרח מטה אהרן ח' ב' ס"ס ק"א ובתורת חסאת סוף כלל י"ז דין ד' וז"ל ובשעת הדחק כגון שנתאכסן בבית הנכרי כדעב' דמי עכ"ל וא"כ כל מה שמותר בדיעבד מתירין בשעת הדחק אפילו לכתחלה ואין מקום לבעל דין לחלוק ולומ' הלא כל עגונה דאתתא מקרי שעת הדחק ואפ"ה אסרו חכמים משאל"ס לכתחלה אי משום הא לא תברא כלל דודאי חילוק ידענו כמבואר להדיא בספר חלקת מחוקק סימן י"ז ס"ק ל"א ובתשובת מ"ב סימן מ"ד שכתבו וז"ל כי גם בעיגון אין כל העגונות שוות כי אשה זקנה שאין רדופה לינשא אין צריך להקל לסמוך על דברי היחיד ובפרט היכי שמצפין על עדות אחרים שיבואו עוד בזמן קרוב אשר תוכל להנשא על פיהם ולפעמים היכי שעגונה ילדה ורדופה להנשא יש לחוש פן תצא לתרבות רע ואם לא ניקל כדברי היחיד אין תרופה לעגון שלה ע"י עדות אחרים זה מקרי שעת הדחק עכ"ל א"כ בנדון שלפנינו שהיא עגונה רפה בשנים ואין תקוה לעדות אחרים יש לסמוך להתירה לכתחלה ואין לפקפק על התירא דא

By analogy, we are nationally--throughout the world--in the state of *בשעת הדחק*, of true emergency. And if we refrain from treating the *בדיעבד* as a *לכתחילה*, we will bear the responsibility of, ח"ו, an irreparable breach in the unity of Israel for generations without end. In effect, there will be two parts of the [people of Israel who will treat each other as permanent *עגונות*--similar, friendly, indistinguishable from each other, but unable to marry each other--forever...

So, the Orthodox must give way on the *לכתחילה* in order to preserve the primacy of both the Halakha and the integrity of ישראל, and one is entitled therefore to expect of the non Orthodox to compromise on their principles which are less than vital or primary: to yield on their rabbinic autonomy, denominational equality, or institutional pride--all for the sake of future interrelations of our people and על שלום ישראל.